

Briuselis, 2018 m. balandžio 27 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2016/0231 (COD)

8217/18
ADD 1

CODEC 608
CLIMA 67
ENV 245
ENER 124
TRANS 160
AGRI 186
COMPET 240
ECOFIN 350

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinųjų atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013, projektas (pirmasis svarstymas) – Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas – Pareiškimai

Lietuvos pareiškimas

Lietuva tvirtai remia Paryžiaus susitarimą ir bendrus ES įsipareigojimus, susijusius su klimatu. Lietuva prisidės prie ES įsipareigojimų įgyvendinimo ir pritaria savo nacionaliniam išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo iki 2030 m. tikslui, kaip siūloma Pastangų pasidalijimo reglamente.

Lietuvos sektoriams, kuriems netaikoma ATLPS, tenka 66 % bendro išmetamo šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekio, o didžiausi išmetami kiekiai tenka transporto ir žemės ūkio sektoriams, t. y. 38 % ir 35 %. Lietuvoje išmetamo šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekio lygis vienam gyventojui yra vienas iš mažiausių, o palyginti su 1990 m. lygiu, 2015 m. Lietuvoje pasiektas didžiausias ES valstybėse narėse 58,2 % išmetamų šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekio sumažinimas¹. Lietuva vertina išmetamo šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekio mažinimą kaip ilgalaikį procesą ir uždavinį, kuriam reikia deramo pasirengimo ir išteklių.

Galutiniam kompromisiniame Pastangų pasidalijimo reglamento tekste yra nemažai Lietuvai priimtinių elementų. Tačiau paankstinus linijinės išmetamo šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekio mažinimo trajektorijos taikymo pradžios datą ir nustačius ją 2019 m. viduryje, Lietuva privalės priimti kur kas didesnius įsipareigojimus, negu ji yra pasirengusi.

Dėl ankstesnės taikymo pradžios datos Lietuvai bus nustatyti papildomi mažinimo įsipareigojimai, kurie darys priešingą poveikį 2030 m. tikslo siekimui ekonomiškiausiu būdu.

Pirmenybė teikiama investavimui į klimato kaitos švelninimo priemones, užuot skyrus ribotus išteklius metinėms išmetamųjų teršalų kvotoms pirkti. Todėl nematome pagrįstų priežasčių taikyti labai ribotą metinių išmetamųjų teršalų kvotų biudžetą jau nuo kito laikotarpio pradžios.

Lietuva kėlė pirmiau nurodytus susirūpinimą keliančius klausimus visų derybų metu, tačiau į juos nebuvo atsižvelgta. Todėl Lietuva nėra pasirengusi pritarti galutiniam kompromisiniam tekstui.

Maltos pareiškimas

Malta dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą visomis išgalėmis spręsti klimato kaitos uždavinius ir prisidėti siekiant Paryžiaus susitarimo tikslų ir ES tikslo, kad visoje ES ne vėliau kaip 2030 m. išmetamas šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekis sektoriuose, kuriems netaikoma ES šiltnamio efekto sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, būtų sumažintas 30 %, palyginti su 2005 m. lygiu.

Malta vertina pastangas atsižvelgti į jos specifinius ribotumus siekiant nuo 2013 m. iki 2030 m. užtikrinti sparčiai kylančią išmetamo šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekio mažinimo trajektoriją sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, įtraukiant Malta į Pastangų pasidalijimo reglamento IV priedą. Tačiau Malta mano, kad įtrauktu korekcijos lygiu nepakankamai atsižvelgiama į realybę, su kuria Malta susidurs laikotarpiu po 2020 m., kadangi ji yra valstybė narė:

¹ Darnus vystymasis Europos Sąjungoje. STEBĖSENOS ATASKAITA DĖL PAŽANGOS SIEKiant DVT ES KONTEKSTE, Eurostatas, 2017 m. leidimas, p. 263, <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/8461633/KS-04-17-780-EN-N.pdf/f7694981-6190-46fb-99d6-d092ce04083f>

- kurioje išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis vienam gyventojui sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, yra mažiausias visoje ES;
- kurios ekonomikos struktūroje išskiriama nedaug anglies dioksido.

Pastangos, kurių iš Maltos tikimasi pagal šį reglamentą, laikomos neproporcingomis, taip pat atsižvelgiant į tai, kad Malta yra mažiausia teršėja vertinant absoliučiais skaičiais ir remiantis vienam gyventojui tenkančiais rodikliais.

Malta nuolat kėlė šiuos susirūpinimą keliančius klausimus derybų proceso metu ir, nuosekliai laikydamasi savo ankstesnės pozicijos, negali pritarti tam, kad būtų priimtas šis reglamentas, nes pagal jį ši valstybė narė vis dar susiduria su sunkiai pasiekiamą trajektorija iki 2030 m.
